

[Brøndsted.]

anden måde at gribe ind: man kunne jo tænke sig at lukke tilgangen, hvis vi ikke har sikring for, at de har praktikpladser bagefter, eller hvad der nu skal gøres. Derfor er det meget vigtigt at vide: får vi denne lov frem til revision, så den kan blive i orden for dem, der skal melde sig i den kommende tid til basisuddannelserne? Jeg synes ikke, det er helt logisk at sige, at den debat om de 16—19-årige absolut skal foregå, inden man kan arbejde videre med en rapport omkring nogle forsøg, der har stået på 3-4 år. Det må jo være forsøgene, vi skal have frem og have noget at vide om, og ikke den debat, som vi jo kunne tage også netop på baggrund af de forsøg, der bliver gjort.

Halvgaard (FP):

Når fru Kristine Heltberg omtaler EFG-uddannelserne som et spændende eksperiment, kan jeg da kun sige, at de tåbelige eksperimenter, man etablerede på Roskilde universitetscenter også var et spændende eksperiment. Men hvad blev resultatet? Det er ikke et spørgsmål, fru Kristine Heltberg, om det er sjovt eller spændende, men det er en dybt alvorlig sag, som vi diskuterer, som har forbindelse med arbejdsløsheden, og som skal løses. Den skal ikke løses for sjovs skyld, men af hensyn til de unge mennesker, vi har, som kræver at kunne komme ind i erhvervslivet.

Erhard Jakobsen (CD):

Min korte bemærkning gav mig naturligvis ikke tid til at uddybe synspunktet om, hvad der ligger i dette med de almene fag og med det samfundsmæssige osv. Heller ikke i første omgang kunne jeg nå det.

Det, jeg er bange for, er ikke, at håndværksmestre synes, at uddannelsen er for teoretisk. Håndværksmestrene ved udmærket godt, at den moderne tid kræver, at man har en masse baggrundsviden; mere end at kunne bruge det værktøj, man står med, skal man vide en masse ting om værktøjet. Men situationen i Vietnam og i Chile har ingen betydning for det daglige arbejde, som en lærling skal kende noget til, og det er det, man i alt for høj grad lægger ind i de forskellige såkaldt teoretiske fag. Samfundsorientering bliver jo mere og mere en sniksnak om alt muligt, hvad der sådan er på ta-

petet, og hvad man passende kan gå og snakke om; det er det, man spilder tiden med. Jeg ved ikke, om jeg har hørt rigtigt, når jeg mener, at der i udsendelserne blev sagt, at man skulle bruge to dage om ugen på de forskellige fag, hvor der så også indgår regning og sådan nogle ting, men hvor samfundsfagene spiller en stor rolle, og tre dage til selve faget. Jeg vil anbefale, at man så hurtigt som muligt forbereder sig på at smide folkeskolevidommen ud af det og koncentrerer sig meget mere om de ting, der har at gøre med selve faget eller med fagene — for jeg forstår helt den tanke, at en basisuddannelse omfatter flere fag, der bare har fælles grundlag. Det, jeg tilråder, er sandelig ikke at stoppe skolevirksomheden, men at kombinere skolevirksomheden med en mesteransvarlighed for, at lærlingen bliver færdiguddannet. Det er de to ting, jeg vil have sammen. Jeg ved godt, man ikke kan bruge den gamle mesterlære. Det kan man ikke, bl. a. fordi man har gjort mestrene lede og kede af at have med det at gøre. Den eneste katastrofe, der er sket, er, at mestrene ikke ville være med, fordi de kun havde utak ud af det. Det har man opnået ved hele propagandaen. Det, man står med nu, er, at det hele har spillet fallit; man kan ikke komme videre hverken det ene eller det andet sted. Det kan man kun med mestrenes hjælp: man kan ikke komme ud af det dér uden mestrenes hjælp, medmindre man vil lave et eller andet statsskolesystem, og det er der ikke flertal for i dette folketing. Det ved man jo udmærket godt.

Derfor gælder det om at få fat i mestrenes interesse igen. Den interesse bliver mindre, hvis de lærlinge, der er uddannet på EFG-kursus, møder med en hel masse samfundsviden og samfundskritik, som hr. Kurt Hansen sagde. Hvis det er deres ballast, er døren i alt fald på forhånd lukket mange steder; det kan man lige så godt se i øjnene. Det skal man realistisk erkende, inden man spørger hvad der kan reddes af de stumper, der er tilbage af det system.

Må jeg så lige bede ministeren bekræfte rigtigheden af nogle tal, jeg hørte, nemlig at det i år drejer sig om 6.000 elever, der er tilmeldt, og næste år vil dreje sig om 9.000 elever. Det var en ekspert fra et af ministerierne, der oplyste det i den samme radioudsendelse. Jeg vil gerne høre, om det er disse